

Ασφαλιστικό: Πρόταση για λιγότερο κράτος και ισχυρότερους συμπληρωματικούς πυλώνες

09/03/2026, News.gr

Δύο κορυφαία ινστιτούτα στην Αθήνα εισηγούνται ενίσχυση της επαγγελματικής ασφάλισης και της ιδιωτικής αποταμίευσης

Με πρόταση για σταδιακή μείωση της εξάρτησης του **ασφαλιστικού** από το αμιγώς κρατικό, διανεμητικό μοντέλο και με παράλληλη ενίσχυση της επαγγελματικής ασφάλισης και της ιδιωτικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης, το **Ινστιτούτο Δημοσιονομικών και Οικονομικών Μελετών** παρουσίασε στην Αθήνα νέα εισήγηση-έκθεση για τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος, σε πρωτοβουλία που πραγματοποιήθηκε με τη στήριξη της **Ελληνικής Ένωσης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης**.

Στο επίκεντρο βρίσκεται η ανάγκη μετάβασης από ένα σύστημα που, κατά τους συντάκτες της μελέτης, παραμένει υπέρμετρα εξαρτημένο από τον πρώτο, κρατικό πυλώνα, προς ένα πιο ισορροπημένο μοντέλο με ισχυρότερη παρουσία της επαγγελματικής και ιδιωτικής ασφάλισης.

Τι προτείνει το policy paper

Η βασική θέση της μελέτης είναι ότι το σημερινό συνταξιοδοτικό μοντέλο δεν μπορεί να καταστεί μακροπρόθεσμα βιώσιμο μόνο με παραμετρικές διορθώσεις. Όπως αναφέρεται στο policy paper, η Ελλάδα παραμένει μεταξύ των τριών χωρών της Ευρώπης με την υψηλότερη δημόσια δαπάνη για συντάξεις ως ποσοστό του ΑΕΠ, ενώ το σύστημα εξακολουθεί να εξαρτάται σχεδόν πλήρως από τον κρατικό πυλώνα. Στην ίδια μελέτη επισημαίνεται ότι περίπου **το 95% των συνταξιοδοτικών παροχών στην Ελλάδα χορηγείται από το κράτος** και μόλις το 5% από τον δεύτερο και τον τρίτο πυλώνα.

Σύμφωνα με το κείμενο, η δημογραφική πίεση είναι ο βασικός παράγοντας που καθιστά το πρόβλημα πιο οξύ. Η μελέτη καταγράφει ότι οι γεννήσεις έχουν υποχωρήσει σε επίπεδα περίπου τα μισά σε σχέση με την προ κρίσης περίοδο, ενώ ο λόγος συνταξιούχων προς ασφαλισμένους επιβαρύνει όλο και περισσότερο τη χρηματοδοτική βάση του συστήματος.

Το policy paper συνοψίζει πέντε βασικά συμπεράσματα: ότι απαιτείται εκ βάθρων μεταρρύθμιση, ότι η ανάπτυξη κεφαλαιοποιητικών πυλώνων προϋποθέτει χρηματοοικονομική εκπαίδευση, ότι οι βελτιώσεις στο υφιστάμενο σχήμα μπορούν μόνο να παρατείνουν τη λειτουργία του αλλά όχι να διασφαλίσουν τη βιωσιμότητά του, ότι η μεταναστευτική πολιτική μπορεί να συμβάλει στη στήριξη του συστήματος και ότι χρειάζεται ενιαία εποπτεία του συνόλου του ασφαλιστικού πλαισίου.

Ασφαλιστικό: Πρόταση για ιλιγότερο κράτος και ισχυρότερες συμπληρωματικούς πυλώνες

ΙΔΟΜ και ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α. παρουσίασαν *policy paper* για ενίσχυση επαγγελματικής και ιδιωτικής ασφάλισης

Η ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΗ

- 95% των συντάξεων από το κράτος
- Υψηλή δαπάνη για συντάξεις
- Δημογραφική γήρανση

ΤΙ ΠΡΟΒΛΕΠΕΙ

- Κεφαλαιοποιητικοί Πυλώνες
- Χρηματοοικονομική Εκπαίδευση
- Μείωση Δημόσιας Δαπάνης
- Οικονομική Εποπτεία

Η ΠΡΟΤΑΣΗ

- Μείωση εξάρτησης από το κράτος
- Ενίσχυση επαγγελματικής ασφάλισης
- Προώθηση ιδιωτικής αποταμίευσης

Ο ΣΤΟΧΟΣ

- Βιώσιμο Συνταξοδοτικό Σύστημα
- Ασφάλεια και Ευμερία για τους Πολίτες

Η κατεύθυνση της πρότασης

Η πρόταση που παρουσιάστηκε από τη συγγραφέα του *policy paper* και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του ΙΔΟΜ, **Μιράντα Ξαφά**, κινείται στη λογική μιας **σταδιακής μετάβασης σε ισχυρότερη κεφαλαιοποιητική διάρθρωση**. Στο κείμενο της μελέτης περιγράφεται ως κεντρική επιδίωξη η σταδιακή αποφόρτιση του αποκλειστικά διανεμητικού σκέλους και η ενίσχυση του δεύτερου και του τρίτου πυλώνα, ώστε το σύστημα να αντέχει περισσότερο στον χρόνο και να μην μεταφέρει δυσανάλογο βάρος στις επόμενες γενιές.

Ειδικότερα, η πρόταση του ΙΔΟΜ προβλέπει, κατά την πλήρη ωρίμανσή της, ένα μοντέλο στο οποίο ο δημόσιος πυλώνας θα έχει περισσότερο προνοιακό χαρακτήρα και οι κεφαλαιοποιητικοί πυλώνες θα αναλαμβάνουν μεγαλύτερο ρόλο στη διαμόρφωση της τελικής συνταξιοδοτικής παροχής. Στη μελέτη αναφέρεται ότι, εφόσον εφαρμοστεί το προτεινόμενο σχήμα, **η δημόσια συνταξιοδοτική δαπάνη θα μπορούσε σε βάθος χρόνου να περιοριστεί από περίπου 14% του ΑΕΠ σε**

περίπου 8% του ΑΕΠ, με κόστος μετάβασης που εκτιμάται σωρευτικά σε περίπου 36 δισ. ευρώ.

Παράλληλα, η μελέτη δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αυτόματη ένταξη σε σχήματα του δεύτερου πυλώνα με δυνατότητα αποχώρησης, στην ανάπτυξη εθνικού συστήματος παρακολούθησης συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων, στην ενίσχυση της αποταμιευτικής κουλτούρας και στη χρηματοοικονομική εκπαίδευση από το σχολείο.

Οι παρεμβάσεις στην εκδήλωση

Στον εναρκτήριο χαιρετισμό του, **ο πρόεδρος του ΙΔΟΜ Τάσος Αβραντίνης** υποστήριξε ότι το συνταξιοδοτικό αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα τόσο στη δομή όσο και στη βιωσιμότητά του, κάνοντας λόγο για ένα υπέρμετρα διανεμητικό μοντέλο που δεν ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες. Κατά τον ίδιο, η αποφυγή ουσιαστικής αντιμετώπισης του προβλήματος ενδέχεται να οδηγήσει σε νέα δημοσιονομική πίεση μέσα στην επόμενη δεκαετία.

Από την πλευρά της ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α., ο πρόεδρος της ένωσης Χρήστος Νούνης ανέδειξε τον ρόλο της επαγγελματικής ασφάλισης και των συμπληρωματικών κεφαλαιοποιητικών πυλώνων στη βελτίωση της συνταξιοδοτικής επάρκειας, αλλά και στη χρηματοδότηση της οικονομίας. Ιδιαίτερη αναφορά έκανε στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, υποστηρίζοντας ότι τα ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης μπορούν να βρεθούν στον πυρήνα της διοχέτευσης ιδιωτικών αποταμιεύσεων σε παραγωγικές επενδύσεις.

Η υφυπουργός Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης Άννα Ευθυμίου, που απηύθυνε εναρκτήριο χαιρετισμό, στάθηκε στη σημασία τεκμηριωμένων προτάσεων και μακρόχρονου σχεδιασμού για ένα ζήτημα που επηρεάζει άμεσα τόσο τις δημογραφικές όσο και τις οικονομικές ισορροπίες της χώρας.

Στην εκδήλωση συμμετείχαν επίσης οι **Γαβριήλ Αμίτσης, Πλάτων Τήνιος, Χαράλαμπος Φύτρος και Κέλλυ Χατζηδημητρίου**, ενώ πραγματοποιήθηκαν και δύο συζητήσεις τύπου fireside chat με αντικείμενο, αφενός, τις πολιτικές ενίσχυσης της επαγγελματικής ασφάλισης στην Ελλάδα και στην Ευρώπη και, αφετέρου, την οπτική της αγοράς για τη βιωσιμότητα του ασφαλιστικού.

Η ευρωπαϊκή διάσταση

Το policy paper εντάσσει τη συζήτηση και στο ευρωπαϊκό πλαίσιο, συνδέοντας την ενίσχυση των συμπληρωματικών συντάξεων με τη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Ένωση Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων. Στη μελέτη γίνεται αναφορά στις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες για τόνωση της μακροπρόθεσμης αποταμίευσης, αύξηση της διαφάνειας και δημιουργία μηχανισμών παρακολούθησης των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων των πολιτών.

Κατά τους συντάκτες, η ελληνική περίπτωση εμφανίζει ιδιαίτερα χαμηλή βάση εκκίνησης, καθώς η συνταξιοδοτική αποταμίευση παραμένει αισθητά χαμηλότερη σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές και ανεπτυγμένες οικονομίες. **Η μελέτη αναφέρει ότι η συνολική συνταξιοδοτική αποταμίευση των ελληνικών νοικοκυριών ανέρχεται σε 14,4 δισ. ευρώ ή 6,1% του ΑΕΠ για το 2024, επίπεδο που υπολείπεται σημαντικά χωρών με πιο ανεπτυγμένα πολυπυλωνικά συστήματα.**

Το πολιτικό βάρος της συζήτησης

Η παρέμβαση ΙΔΟΜ και ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α. επιχειρεί να επαναφέρει στο προσκήνιο μια συζήτηση που, παρά τις αλλαγές της προηγούμενης δεκαπενταετίας, παραμένει ανοιχτή. Το policy paper υποστηρίζει ότι η γήρανση του πληθυσμού, η περιορισμένη αποταμίευση, η χαμηλή συμμετοχή συμπληρωματικών πυλώνων και οι μακροπρόθεσμες δημοσιονομικές πιέσεις καθιστούν αναγκαία μια νέα συστηματική μεταρρυθμιστική προσέγγιση.

Λεωνίδα Στεργίου